Správce/správkyně depozitáře (kód: 71-002-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo kultury
Skupina oborů: Obory z oblasti historie (kód: 71)
Týká se povolání: Správce depozitáře
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace ve speciálních právních normách ve vztahu k ochraně kulturního dědictví	4
Orientace v příslušných administrativních postupech při správě a evidenci sbírek a mobiliárních fondů	4
Péče o sbírky a mobiliární fondy	4
Zajištění bezpečnosti sbírek a mobiliárních fondů	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace ve speciálních právních normách ve vztahu k ochraně kulturního dědictví

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se v právních předpisech o ochraně movitého kulturního dědictví	Písemné ověření
b) Ovládat zásady ochrany předmětů movitého kulturního dědictví při jejich zajišťování před vloupáním a krádeží, před poškozením zejména nepříznivými vlivy prostředí, znalost důvodů a postupů vedoucích k zajištění preparace, konzervování a restaurování jednotlivin, je-li to třeba k jejich uchování	Písemné ověření
c) Prokázat znalost základních požadavků (potřeb) na pracoviště a pracovní prostředí depozitářů, znalost specifik ukládání předmětů movitého kulturního dědictví v depozitářích	Písemné ověření
d) Prokázat znalost norem regulujících klima v depozitářích a při transportu předmětů movitého kulturního dědictví, znalost postupů při transportu předmětů movitého kulturního dědictví, znalost technických podmínek ke správné funkci depozitáře (světelné, vybavení apod.)	Písemné ověření
e) Prokázat znalost začlenění depozitářů dle požárního nebezpečí, vyjmenovat základní povinnosti právnických a fyzických osob z hlediska požární ochrany ve vztahu k systému požární ochrany v ČR, uvést složky integrovaného záchranného systému a zásady jeho fungování	Písemné ověření
f) Prokázat schopnost zpracovat či aktivně spolupracovat na podkladech pro tvorbu plánů ochrany depozitáře a předmětů v něm uložených	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v příslušných administrativních postupech při správě a evidenci sbírek a mobiliárních fondů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vytvořit strukturu lokačního seznamu depozitáře (v rozsahu: evidenční čísla předmětů, název, uložení, stav předmětu, přítomnost předmětu v depozitáři, datum poslední expedice, datum posledního návratu) v prostředí tabulkového procesoru (např. MS Excell), zdůvodnit tuto strukturu a popsat, jakým způsobem budou do ní data zadávána (formát, jednotnost zápisu)	Praktické předvedení
b) Vytvořit jednoduchou strukturu databáze v rozsahu základních evidenčních údajů o předmětech (podle § 9 odst. 1 písm. d) zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, ve znění pozdějších předpisů), zadat fiktivní data a předvést práci s databází (tvorba dotazu, formuláře a sestavy – např. v prostředí MS Access)	Praktické předvedení
c) Vytvořit modelaci jednoduchého systému klíčového hospodářství v muzeu a administrace mimořádných situací	Praktické předvedení
d) Objasnit obecné zásady skladového hospodářství	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Péče o sbírky a mobiliární fondy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat a okomentovat základní druhy materiálů, ze kterých se skládají sbírky a mobiliární fondy a uvést základní parametry prostředí pro jejich odpovídající uložení	Ústní ověření
b) Popsat způsoby a prostředky sledování a měření prostředí v depozitářích a způsoby a technické prostředky na úpravu prostředí	Ústní ověření
c) Vyjmenovat a okomentovat základní faktory, které ohrožují stav sbírek a mobiliárních fondů a uvést preventivních opatření pro jejich minimalizaci	Ústní ověření
d) Popsat základní typy úložného mobiliáře pro uložení předmětů v depozitářích; popsat základní materiály vhodné pro zhotovení úložného mobiliáře	Ústní ověření
e) Popsat způsoby manipulace s předměty v depozitáři	Ústní ověření
f) Určit stav 10 předložených předmětů a možný původ jejich poškození a navrhnout základní opatření k zamezení pokračování degradace materiálu	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Navrhnout základní postupy konzervace 10 předložených předmětů z různých materiálů	Praktické předvedení a ústní ověření
h) Přiřadit 10 předloženým vzorkům předmětů vhodné obalové materiály a popsat způsob jejich optimálního uložení v depozitárním mobiliáři	Praktické předvedení a ústní ověření
i) Zabalit 10 předložených předmětů pro transport a popsat základní opatření pro transport předmětů uvnitř budovy i mimo ni	Praktické předvedení a ústní ověření
j) Určit na základě předložených fotografií nebo preparátů základní druhy biologických škůdců a navrhnout opatření k zamezení jejich působení na sbírky (nejméně 10)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zajištění bezpečnosti sbírek a mobiliárních fondů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat zásady bezpečnosti a prevence mimořádných událostí z hlediska sbírek a mobiliárních fondů v depozitářích a expozicích	Ústní ověření
b) Popsat zásady bezpečnosti a prevence mimořádných událostí z hlediska osob v depozitáři (BOZP a PO)	Ústní ověření
c) Uvést základní vybavení pro minimalizaci škod po mimořádné události a postupy pro její řešení	Ústní ověření
d) Uvést základní hygienická opatření a hygienické předpisy při práci v depozitáři	Ústní ověření
e) Vyčistit a uvést do provozu mobilní zařízení na úpravu klimatu (zvlhčovač nebo odvlhčovač)	Praktické předvedení
f) Popsat zacházení a nastavení automatických měřících systémů (např. Hanwell)	Ústní ověření
g) Popsat zásady práce se systémy EZP (elektronický zabezpečovací systém) a EPS (elektornický požární systém) při mimořádných situacích	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/karta_p.aspx?id_jp=5606&kod_sm1=21).
– uchazeč nesmí trpět alergiemi na prach, roztoče či na jiné způsoby znečištění prostředí. Potravinové alergie jsou přípustné.

Autorizovaná osoba vytvoří pro odbornou způsobilost **Orientace ve speciálních právních normách ve vztahu k ochraně kulturního dědictví** písemný test; ke každému kritériu nejméně 10 otázek, celkem nejméně 60 otázek.

Autorizovaná osoba test sestaví na základě ustanovení zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, ve znění pozdějších předpisů, a dalších prováděcích předpisů (vyhláška č. 275/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a metodické pokyny Ministerstva kultury ČR – dostupné na www.mkcr.cz v sekci Kulturní dědictví http://www.mkcr.cz/kulturni-dedictvi/muzea-galerie-a-ochrana-moviteho-kulturniho-dedictvi/pravni-predpisy/default.htm), zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, s přihlédnutím k zákonu č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů, č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Další zákony jsou dostupné ve Sbírce zákonů či v různých on-line informačních systémech. Je důležité, aby autorizovaná osoba brala za podklad otázek vždy pouze aktuální znění zákonů, totéž se požaduje po uchazeči. Zvláštní důraz je kladen na znalost zásad depozitárního režimu.

Pravidla pro aplikaci testů jako způsobu ověřování profesních kvalifikací
Soubor otázek pro testy stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnoticího standardu. Musí přitom splňovat následující pravidla:
A. Testy pro jednotlivé uchazeče musí být generovány z dostatečně velkého souboru otázek, aby bylo možné vytvářet dostatečné počty různě sestavených testů.
B. Při každé zkoušce musí být ověřeny všechny kompetence kvalifikačního standardu. To znamená, že v případě, kdy se některé kompetence nebo kritéria ověřují pomocí testů, musí být splněny následující podmínky:
B1. Pro celkový soubor otázek, z něhož se generují jednotlivé testy:
Pro každé kritérium existuje několik otázek.
B2. Pro jednotlivé vygenerované testy:
Každý uchazeč má ve svém testu pro každé kritérium (u něhož je test způsobem ověření a v návaznosti na pokyn o tom, která kritéria je třeba u zkoušky splnit) alespoň jednu otázku.
B3. Pro úspěšné splnění požadavků testu:
Za úspěšné splnění testu se považuje 70% správně zodpovězených otázek s tím, že pro každé kritérium musí být správně zodpovězeno alespoň 50 % otázek.

Při ověřování odborné způsobilosti **Orientace v příslušných administrativních postupech při správě a evidenci sbírek a mobiliárních fondů** uchazeč rovněž prokáže znalost základů práce s počítačem, a to zejména v oblasti práce s tabulkovými procesory a databázemi a pochopení principů skladového hospodářství.

Těžiště ověřování odborné způsobilosti **Péče o sbírky a mobiliární fondy** spočívá v prokázání znalostí uchazeče v oblasti péče o sbírky, a to zejména v oblasti nakládání se sbírkovým materiálem, zásad preventivní konzervace a ochrany sbírek vůči všem ohrožujícím faktorům. Důraz je přitom kladen na praktické uplatnění znalostí uchazeče a na jeho praktické dovednosti.

Pro ověřování odborné způsobilosti **Péče o sbírky a mobiliární fondy** autorizovaná osoba zajistí vzorové předměty z různých materiálů, obalové materiály pro sbírky, fotografie poškozených předmětů různými vlivy prostředí či škůdci, mobilní zařízení na úpravu klimatu, prostředky vhodné i nevhodné pro základní sanaci předmětů, fotografie biologických škůdců (dále viz Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky). Pro konkrétní zkoušku pak autorizovaná osoba vybere ze souboru vzorových předmětů 10 zkušebních vzorků, na nichž uchazeč demonstruje požadované dovednosti.

Při ověřování odborné způsobilost **Zajištění bezpečnosti sbírek a mobiliárních fondů** uchazeč prokáže základní znalosti zásad bezpečnostního managementu sbírkové instituce.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanou fyzickou osobou s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovaným zástupcem autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Vyšší odborné vzdělání v oblasti muzejnictví, kulturního dědictví a souvisejících oborů a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti obecného managementu sbírkové instituce, managementu sbírek nebo preventivní konzervace, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
b) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na muzeologii, kulturní dědictví a související obory a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti obecného managementu sbírkové instituce, managementu sbírek nebo preventivní konzervace, nebo ve funkci učitele odborných předmětů v oblasti muzeologie, řízení kulturní instituce, managementu sbírek nebo preventivní konzervace, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace..

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo kultury, www.mkcr.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro řádný výkon zkoušky musí mít autorizovaná osoba k dispozici dále uvedené vybavení:

- počítačové pracoviště se základním softwarem (1 počítač nebo notebook s připojením na Internet, tabulkový procesor a databáze např. v rámci prostředí MS Office)
- soubor typových zástupců sbírek fondových organizací **(přírodovědecké exempláře, předměty ze dřeva, kovů, skla, textilu, papíru a dalších organických materiálů) v rozsahu nejméně 30 ks – exempláře by měly být v různém stupni poškození a degradace materiálů;**
- soubor prostředků pro manipulaci se sbírkami a základní očištění předmětů (5 párů textilních rukavic, 1 měkká podložka (plsť), tkaniny pro očištění předmětů (2 m), min. 10 různých štětců, příslušné chemikálie, restaurátorský vysavač apod.)
- soubor obalových a přepravních materiálů (speciální papíry, kartony, folie, netkané textilie, tkanin, bedny, klima-bedny apod.) v dostatečném množství pro demonstraci balení a přípravy k transportu předmětů včetně produktových listů a potvrzení o shodě;
- mobilní zařízení pro úpravu klimatu (odvlhčovač nebo zvlhčovač nebo defensor), profesionální typ pro užití v muzejních provozech;
- fotografickou dokumentaci různých typů poškození předmětů (min. 20 různých případů) způsobených biologickými škůdci; fotografickou dokumentaci různých škůdců sbírkových fondů (plísně, houby, hmyz, drobní hlodavci apod.), preparáty zástupců těchto škůdců (min. 30 různých druhů).

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 20 až 40 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro kulturu ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině.
Národní muzeum
Muzeum hlavního města Prahy
Památník národního písemnictví
Ústav archeologie a muzeologie Fiolozofické fakulty Masarykovy univerzity